

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 245. — ŠTEV. 245.

NEW YORK, WEDNESDAY OCTOBER 19, 1921. — SREDA, 19. OKTOBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

50 MILJONOV BI REŠILO RUSIJO

POLKOVNIK HASKELL, KI JE PREPOTOVAL PRIZADETA OZEMLJA, CENI ŠTEVILU STRADAJOČIH NA 15,000,000. — 75 ODSTOTKOV PRIZADETHI JE MOGOČE DOSEČI S SEDANJIMI TRANSPORTACIJSKIMI SRDSTVI.

Poroča Walter Duranty.

Riga, Letska 18. oktobra. — velike, da bi jih bilo mogoče premagati.

Vse to sem videl v Samari in Kazanu. V Kazanu so krajevne oblasti vsaj nekaj poskusile, a v Samari ne delajo drugega kot jadkujejo. Do istega naziranja je prišel tudi sovjetski voditelj Kamenin, predsednik ruskega eksekutivnega komiteja glede lakote, ki je rekel, da je stanje duha med prebivalstvom v Samari vse prej kot začeljivo.

Polkovnik Haskell je izračunal na temelju svojih izkušenj na Armenskem, da bi ta svota zadostovala, da se založi z živili eno trejino trpečih od lakote, kajih število se eeni na 15,000,000 ter prepreči, da bi kateri del prizadetega prebivalstva dejanski umrl vsled lakote. Soglasno z njegovimi računi ne bo lakota dosegla pred decembrom mesečem take točke, da bi se pojavljali smrtni slučaji vsled lakote v velikem številu, čeprav bo večje število nesrečnih podleglo lakoti že pred tem časom. Če bi ostali svet privolil v splošni pomožni program, bi bil mogoče do konca leta organizirati prehrano petih milijonov ljudi s kruhom in drugimi žitnimi proizvodi, katera se potrebuje v prvi vrsti in sicer skozi šest mesecev za sveto \$50,000,000. Vsaki dan bi bilo na razpolago nekako dva tisoč ton.

Polkovnik Haskell je izračunal na naslednji način razpredeli svoje utise s potovanjem:

ZADEVA OEDENBURGA.

Oedenburg, Avstrija, 18. okt. — Prebivalci tega mesta in okraja bodo najbrž glasovali za to, da se mesto in okraj izroči Madžarski,

pa v Avstriji, če bo prišlo do ljudskega glasovanja kot določeno, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Polkovnik Haskell je poslal svome poročilo trgovskemu tajniku Hooverju.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

FONFERENCA ZA RAZOROŽJE

Na konferenci za razorenje, ki se bo vrnila v Washingtonu, bodo zastopali Ameriko sledči delegati: Elihu Root, senator Underwood, državni tajnik Hughes in sektor Henry Lodge.

KANCER WIRTH BO ODSTOPIL

Kancelar je izjavil, da bo resigniral, kakorhitro se bo objavilo sklep glede Gornje Šlezije.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Nemški kancelar je objavil zastopstvo nemškega državnega zborja, da namerava odstopiti takoj, ko bo sprejet sklep svete Lige narodov, tikajoč se Gornje Šlezije.

Vprašanje Gornje Šlezije je predstavljalo vedno velik faktor pri ustvarjanju ministerijalnih križev v Nemčiji. Po zavrenem plebiscitu so velejše izročile svetu Nemčijo osvetila nad onimi, ki jo sedaj, vsaj po njenem mnenju, zadržajo.

NEMCI PRIPRAVLJENI NA DAN OSVETE

Razdelitev Šlezije je oživila želje po osveti proti zavezniškemu in posebno proti Franciji.

Poroča George Witte

Berlin, Nemčija, 18. oktobra. — Der Tag, ki je pomenjal podkrajem dan, ko se bodo uresničile njegove sanje o svetovni nadvlasti, je zavzel pod sedanjam režimom obliko drveva, ko se bo bojil v neki majhni vasi, nekaj 30 milij vstran. Tam je bil sporočila, da ni položaj resen, in vrnili se je v Pueblo, kamor je dolpel v nedeljo opoldne. Tam se je sestal z generalom Mayettom, poveljniki zveznih čet v Pueblo, in takoj se je odredilo vse potrebno, da prevzame zopet posle govorja.

Ta dan bo napočil, ko bo stara nemška zastava zaplatala ne le nad onimi deli Gornje Šlezije, katera bo mogoče sedaj Nemčija izgubila, temveč tudi nad gradom Gornje Šlezije, ker se je večina poljskega prebivalstva v Pueblo in se naprej proti iztoku.

Te sanje, s katerimi se spaja zveza z Rusijo in Japonsko, se je gojilo v najširih krogih po celi Evropi, kateri je izjavil, da bo dobiti v obližnjih vasih, nekaj 30 milij vstran. Tam je bil sporočila, da ni položaj resen, in vrnili se je v Pueblo, kamor je dolpel v nedeljo opoldne. Tam se je sestal z generalom Mayettom, poveljniki zveznih čet v Pueblo, in takoj se je odredilo vse potrebno, da prevzame posle govorja.

Governer Sanchez je poslal tužilnikom zveznih uradnikom brzojavko, v kateri je izjavil, da ni nikdar namenil državni vlade suspendirati ustavnega jamstva ali pa nadlegovati industrijalne naprave. Da je izraza svojemu predstojniku, da se bo že pred koncem tega tedna uravnalo vse ter odpovedal.

Governer Sanchez je poslal tužilnikom zveznih uradnikom brzojavko, v kateri je izjavil, da ni nikdar namenil državni vlade suspendirati ustavnega jamstva ali pa nadlegovati industrijalne naprave. Da je izraza svojemu predstojniku, da se bo že pred koncem tega tedna uravnalo vse ter odpovedal.

Governer Sanchez je poslal tužilnikom zveznih uradnikom brzojavko, v kateri je izjavil, da ni nikdar namenil državni vlade suspendirati ustavnega jamstva ali pa nadlegovati industrijalne naprave. Da je izraza svojemu predstojniku, da se bo že pred koncem tega tedna uravnalo vse ter odpovedal.

Governer Sanchez je poslal tužilnikom zveznih uradnikom brzojavko, v kateri je izjavil, da ni nikdar namenil državni vlade suspendirati ustavnega jamstva ali pa nadlegovati industrijalne naprave. Da je izraza svojemu predstojniku, da se bo že pred koncem tega tedna uravnalo vse ter odpovedal.

Governer Sanchez je poslal tužilnikom zveznih uradnikom brzojavko, v kateri je izjavil, da ni nikdar namenil državni vlade suspendirati ustavnega jamstva ali pa nadlegovati industrijalne naprave. Da je izraza svojemu predstojniku, da se bo že pred koncem tega tedna uravnalo vse ter odpovedal.

Governer Sanchez je poslal tužilnikom zveznih uradnikom brzojavko, v kateri je izjavil, da ni nikdar namen

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan iz, zemlj nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York in celo leto	\$7.00
in Canada	za celo leto	\$5.00
Za pol leta	za celo leta	\$3.50
Za četrt leta	za celo leta	\$7.00
	za celo leta	\$4.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Kaževed Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopis brez podpisja se obvezuje na priobrazbo. Denar naj se baresce pošlje po Money Order. Pri spremembah krajev naravnosti prostimo, da ne zame tudi prejšnje bivališča nasembri, da hitrejš nadjemo nasembnika.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2676

VISOKE PLAČE.

Lastniki železnic hočejo znova znižati plače svojim uslužencem. V tem slučaju za celih deset odstotkov.

V svoje opravičilo navajajo dejstvo, da so železničarji preveč plačani.

Govorica o teh "visokih" plačah se je raznesla po celi deželi. Delaveci ji verjamejo, če tudi so v splošnem zelo nezaupljivi, čeravno se v splošnem ne brigajo za razne trditve kapitalistov.

Med železničarji je res nekaj razredov, ki so, z ozirom na druge poklice, precej dobro plačani.

Te dobre plače pa niso deležni vse železničarji, ampak jih je le nekaj tako srečnih.

Soglasno z zveznim delavskim departementom so zaslužili nekateri železničarji v letu 1920, ko so bile plače najvišje, nad tritoč dolarjev letno.

Najboljše so bili plačani strojevodje tovornih vlakov, povprečno po tritoč petsto dolarje letno. Koliko čezur-nega dela je v tem vstetege, ni povedano ter je navsezadnjje vseeno. Važnejše je število. V tej delavski skupini je bilo dne 1. januarja nekako petintridesetisoč mož.

Nadalje zasluzi več kot tritoč dolarjev na leto: enajst tisoč konduktorjev; trinajst tisoč strojevodij osebnih vlakov, osemindvajset tisoč konduktorjev na tovornih vlakih ter šest tisoč odpraviteljev.

Skupno število vseh teh znaša približno sto tisoč.

Vseh železničarjev skupaj je pa nekaj nad dva milijona.

Med njimi jih je skoraj polovica, ki niso leta 1920, torej tedaj, ko so bile plače najvišje, zasluzili več kot en tisoč sto dolarjev. Povprečno so zasluzili ti delaveci po devetsto štiriinštirideset dolarjev na leto.

Zaposlenih je bilo tudi stotinjak tisoč nezvezba-nih delavecev. Zasluzili so po en tisoč tristo dolarjev letno.

Takozvani napolizvežbani delaveci, katerih je bilo sto šestdeset tisoč, so zasluzili po tisoč šesto dolarjev na leto.

Povprečna plača delavecev, pomagačev, obrtnikov in strojevodij ni znašala leta 1920, ko so bile plače najvišje, niti dva tisoč dolarjev.

K temu so prišteti samo oni delaveci, ki so delali ob koncu leta.

Od teh plač so železničke družbe že odtegnile dvajst procentov. Pripomniti je treba, da so bili manj plačani delaveci veliko bolj prizadeti vsed te odtegnitve kot pa naprimer strojevodje. In njihovo število je neizmerno večje. Pravijo, da imajo železničarji visoke plače, toda železničarji vedo le malo o tem.

Sedaj jim nameravajo še ta bori zasluzek prikrajšati, samo da bodo akcijonarji spravili večji dobiček.

Železničarji imajo popolno pravico braniti se proti temu.

Dopisi

Lorain, Ohio. Volitev bolj natančno pripravimo, Kakor se splošno čuje, bomu je v ta namen Slovenski Državni klub pripravljen voliti v Loranu osmega novembra, katera se vrši v nedeljo 23. oktobra. Razne politične stranke so se že bira ob 2. uri popoldne v g. A. Vi organizirale na vse mogoče načine ravnovne dvorane. Na tej seji se bo v vsaka teh strank agitira za svojno pogovorili ali debatirali o kandidatah po časopisih, estadijach, katere bomo oddali v vogalih, raznih shodih in celo svoje glasove. Na tej seji se bo tudi počerknjalo. Cemu toliko agitacije? Na vseh teh strankah je v kričanju? Vsaka teh strank Državljanskega Kluba za prihodnost popolnoma uničiti slabješo njo leto. Vabljene ste vse Slovenske stranke in postaviti v mestno in Slovenske ter bratje Hrvati državnice može, od katerih bo od zavojani. Vsaki mož naj pripelje vstopno za prihodnost dve leti, če so svojo ženo in hčer, aka ima volimno vladati in delati postave no pravico. Ta seja je tako važna za mesto Lorain.

Ker tukajšnji domaćini pripravljajo v državljanek, da smo ravno mi tujezemci dočenje. Ni potreba, da bi nas vodilni faktor, zato se nas tudi drugi v hrbot v suvali. Počakamo, bojimo se in posebno dobrikajo da smo narod, ki se zaveda svoje nam Slovensem, ker jim je znano, lastne moći in da nočemo biti vedena. Slovencev je nad 500 volilno podlagu tuježevi peti. Torej vse. Koliko lahko zmorno, smo na to sejo 23. oktobra ob 2. uri pokazali leta nazaj. Tudi letos je popoldne. Za veliko vdeležbo se naša dolžnost, da pokažemo, kdo priporoča da smo, in povračilo ne bo za Odbor S. D. Kluba v Lorainu.

Da se pa za te važne in koristne spomembave.

Denver, Colo.

Poročati imam nekoliko novic

iz denverške naselbine. Čakal sem, da se kdo drugi oglaši, toda zmanj, dasiravno je denverski naselbin precej velika. Sem v Denver se je posebno v zadnjih par letih oziroma v enem letu priselilo precej slovenskih družin iz bližnjih slovenskih naselbin, to je iz Leadville in Pueblo. Denver je glavno mesto države Colorado in takoreč že železničko središče za zapad. Mesto šteje do 300,000 prebivalcev ter ima lepo lego in zdravo podnebje. V polnem času priljubi mnogo turistov iz vseh delov Združenih držav občudovan naravo. Slovencev živi tukaj približno kakih 150 družin ali več. V naselbinu imamo krasno cerkev in imamo tudi Dom slovenskih družev. To je last šestih podpornih družev, katera so enakomerno raspodeljene, to je percentualno, kolikor pride na vsakega člana. Dom je bil kupljen pred dveimi leti in je danes plačan. Kako so potrebljeni Domi slovenskih družev, naj spričuje slednje. Dokler nismo imeli lastnega Doma, smo takoreč spali spanje pravčnega, niti se ni ukrenilo na potu izobrazbe v naselbinu. Sedaj pa, odkar imamo Dom, se je že večkrat pripredila kakšna igra v slovenskem jeziku. Dalje imamo pevsko društvo, katero nas večkrat razveseli s kako slovensko pesmijo itd. Pripoznati moram, da se je narod začel zanimati in delovati na polju izobrazbe v enem ali drugem oziru.

Poročati tudi moram, da smo izgabili iz svoje srede spoštovanega rojaka in sobrata Frank Jančana. On je bil vposlen pri rojaku Joe Videtiču več let kot mesec in je bil zelo prijavljen tako med Slovenci kakor med drugorodeci. Po-

kojnik je bil član dveh podpornih društev, namreč društva sv. Jakoba št. 12 NHZ in društva sv. Jožefa št. 21 JSKJ, katera sta mu pripredila dne 2. oktobra krasen pogreb. Pokojnik zapušča žaljivo soprogo in pet otrok. Soprogji pokojnika kakor tudi vsem sorodnikom pokojnika tem potom izrekam svoje sožalje.

Ravno isti dan se je tudi obhaja srebrna poroka dobro poznanega rojaka Johna Peketza in njegove soproge Katarine. Obhajala sta 25letnico. Navzočih je bilo mnogo rojakov in rojakinj iz denverske naselbine, kakor tudi iz bližnje naselbine Pueblo gospod George Thomas in njegova sopoga ter še nekaj drugih, za katerih imena pa ne vem. John Peketz je tukaj tudi naseljene in ga pozajmo vsi rojaki in rojakinje, kateri tudi drugorodeci. Bil je aktivni v naselbinu in je tudi ustanovitelj podprtne organizacije Zap. Slovenske Zveze. Kličemo mu, naj živi in obhaja tudi zlato in diamantno poroko v krugu svojih sinov, hčer, vnukov in drugih rojakov!

O delavskih razmerah nimam dosti kaj poročati, kakor to, da je slabo kot po drugih krajih Združenih držav. Vreme pa imamo lepo brez snega; videli smo ga namreč dne 7. oktobra, kateri pa je takoj izginil. Omenim naj še, da sem dobil te dni dovoljenje za izvrševanje javnonastarskih poslov. Rojkom se toplo priporočam.

Ker se je že ta moj dopis preveč zavlek, torej kaže sedaj zaključim. Pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike.

Frank Škrabec.

Iz Slovenije.

Nepošten poštni upravitelj.

Mesecev oktobra 1920 je postal Janez Košir iz Amerike svoji mati Ani Košir potom čekovnega mesta št. 37 nad Ano Tirol dne 30. avgusta, ko se je ta pred hišo nekaj prerekala z Angelo Jevnikom in Mariji Brencetovi. Poštni je, in je trikrat pristavila: "Upravitelj na Preserjih dne 5. aprila morila si ga, zdaj hoš pa se paže!"

1877 v Podpeči rojeni oženjeni Janez Košir je pa ta uradno mu žama Ana Tirol, katero Habjan poslani denar poneveril in da bi ga v zgovor prekine, še, da ni prikril goljufijo, je ponaredil pod tak, kakor Tirolova priča. Tirolske Ane Koširjeve in je postal tako lova je pato rekla: "Pa naj me podpisano potrdilo čekovnemu uradniku, kaznuje, če to ni res!"

radu, ker je misil, da Koširjeva Viški svečnik Potrato je vprašal zlep ne ho izvedela, da ji je bil Habjanov: "Kaj pravite vi na poslan denar iz Amerike. Janez to?" Habjanova: "Vse to je potrdila kot priča zaslijev." Habjanova: "Ona tepe otrokom, da je paša, da je strah in groza. Me-

ne danes toži, jaz pa nisem niti rekla, ko je mojega otroka tako sunila, da je bii ves opraskan, ko je ugotovila goljufijo. Dezelje sudišče v Ljubljani je odsodilo 400 K globe.

Možje, ne puščajte svojih žena na javne dražbe.

Ženska hoče namreč povsod imeti zadnjino besedo.

(Ta je samo za Downtown.)

Ropotaljica,

jeguljica,

Kranjčem laže,

Judom maže.

Ali veste, kje je brooklyn-ski most?

Seveda vem, seveda vem.

In začela se je večja: dve ure,

tri ure, pet ur — semintja.

Tujec postane nestrep in znova vpraša:

Ali veste, kje je brooklyn-ski most? Tja sem namenjen.

Seveda vem, kje je — odvre-ne konduktor. — Toda če hočete priti tja, morate vzeti drugo karo.

Možje, ne puščajte svojih žena na javne dražbe.

Ženska hoče namreč povsod imeti zadnjino besedo.

(Ta je samo za Downtown.)

Ropotaljica,

jeguljica,

Kranjčem laže,

Judom maže.

V New Yorku je slovenski for-

man, kateremu je vse pogorelo —

od pete do slamnika. Zatem se je

formanstva naveličal in se je de-

lotil. Toda, glej ga zlodja: prej

mu je vse zgorelo, sedaj mu pa

niti ga noče goreti.

Ljudje, ki nimajo nobenega de-

la, izračunali, da izpogovori

možki vsako leto enajst milijon

besed.

Ce je pa poročen, seveda, jih

vsako leto najmanj desetkrat to-

liko sliši.

V našem Primorju je velika,

grozna suša.

Nic, čisto nič drugega ne raste

kor naša predprzrost.

V Jugoslaviji je velika vročina.

Ni čuda ...

Draga "ofcet".

V Riesenburgu v Nemčiji je o-

enalil to dni bogat kmet svoj hčer

zelenim kmetom. Na "ofcet" jo

povabil 90 gostov, ki so použili ce-

lo srno, dva prasiča, 16 kokoši, ve-

Vdova Lerus. Spisal E. Gaboriau.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P.

Francoski detektivski roman.

41

(Nadaljevanje.)

Nobenega izhoda ni iz tega, — je nadaljeval stari grof. Ali naj vas jutri zavrnjet ter predstavim tega Noela, rekoč: — Oprostite. Zgodila se je mala napaka v identiteti. Nisem poznal svojega lastnega sina. — Nato se bodo zadeve tudi sodišča. Če bi se glasilo naše ime Bernard, ali slično, bi ne bilo nič posebnega. Če pa se imenuje človek Commarin, in tudi le za en sem dan mora ostati Commarin skozi celo življenje. Pravica ni ista v vsakem slučaju. V naši poziciji so zmote nepopravljive. Le pogum in izkazali se boste vrednim imena, katero nosite. Bliža se vihar. Dvignite svojo glavo ter se mu postavite po robu.

Mrkost Alberta je le še povečala razdraženost starega grofa. Trden v svojem sklepu je mladi grof poslušal kot človek ki vrši s tem svojo dolžnost. Njegov obraz pa ni kazal nikakega čustva. Starec je videl, da ni bil omajan.

— Kaj morete odgovoriti? — je vprašal.

— Meni se zdi, gospod, da ne razumete vseh nevarnosti, katerim sem izpostavljen. Težko je obvladati opomine vesti.

— Res, — ga je prekinil grof zaničljivo. — Vaša vest se upira, kaj ne? Slrbo si je izbrala svoj čas. Vaši pominški prihajajo prepozna. Dokler ste v ideji v mojem nasledstvu štavno ime ter par milijonov, se vam je vest smehlja. Danes pa se vam dozdeva to ime omenjeno z zločinom in vaša vest se upira. Otroci, gospod moj, so odgovorni svojim očetom. Radi ali neradi, vi morate nositi breme kot sem ga nosil jaz. Karkoli pa boste trpeli, se ne bo nikdar približalo temu, kar sem preprečil jaz v dolgih letih.

— Ah, gospod, — je vzklknit Albert, — ali sem bil jaz, ki sem povzročil to zadrgo? Jaz nisem spravil v tek te zadeve. Bil je Noel Gerdy.

— Noel, — je ponovil stari grof.

— Vaš legitimni sin, da, gospod. Vi nastopate kot da bi bil izid te zadeve odvisen edinole od moje volje. Ali mislite, da bo tega Noela Gerdy tako lahko potisnit na stran, tako lahko dovesti do molka? Če bi dvignil svoj glas, ali upate, da boste dosti dosegli z razlogi, katere ste ravnokar omenili?

— On tem ne dvomim.

— Potem ste na napačni poti, gospod, če mi dovolite izjaviti. Mislite si z trenutek, da je imel ta mladi mož nekoč plemenito dušo, da se odpove svojim pravicam do premoženja in naslova. Sedaj pa gotovo čuti sčajno ogorčenje nad krivico, koje žrtev je postal on. Strastno mora hrepeneti po osveti ali pravzaprav povračilu.

— On nima nikakih dokazov.

— Ta niso odločilna, kot ste mi sami povedali.

— To je res, gospod, a kljub temu so me prepričala, ko imam vendar interes na tem, da bi me ne prepričala. Razventega pa bo našel priče, če jih potrebuje.

— Koga? Najbrž vas.

— Vas samega, gospod. Onega dne, ko si bo zaželeti to, nas boste vi izdali. Vzemimo, da bova pozvana pred sodišče ter tam prislijava, da pod prisego govoriha resnico. Kakšen odgovor boste dali, gospod?

Lice starega grofa se je potemnilo vspričo te povsem naravne domene.

— Jaz bi rešil ime svojih prednikov, — je reklo konečno.

Albert pa je žalostno zmajal z glavo.

— Za ceno laži, oče moj, — je reklo. — Tega ne bom nikdar vrzel. A vremimo, da bi se zgodilo tudi to. On bi nato pozval madamo Gerdy.

— O, zato bom odgovarjal jaz, — je vzklknil starec. — Njeni interesi so isti kot naši. Če treba, jo bom obiskal, da Šči bom na njem dom te rgorovil z njo. Jamčim vanc, da naju ne bo izdala.

— In Klavdina, — je nadaljeval mladi mož, — ali bo tudi ona močala!

— Za denar, da. Dal jih bom toliko kot bo zahtevala.

— In vi boste zaupali plačanemu molku? Ker se proda vam, se lahko proda tudi kakemu drugemu. Gotova svota bo mogoče zaprljena usta. Se večja svota pa jih bo zopet odprla.

— To hočem riskirati.

— Vi pozabljate, oče, da je bila Klavdina Lerus vzgojiteljica Noela Gerdy, da se zanima za njegovo srečo in da ga ljubi. Ali veste, če si ni mogoče že zagotovil njenega pomoča? Ona živi v Bužavalu. Spominjam se, da sem bil tam z vami. Brez dvoma jo pogosto obišče. Mogoče je bila ona, ki ga je spravila na sled te korespondence. Govoril je z menoj o njej kot da je prepričan o njenem pričakanju. Skoraj je predlagal, naj grem jaz tja po informacije.

— Ah, — je vzklknil grof, — zakaj ni Klavdina mrtva mesto mojega vernega Žernina?

— Vi vidite, gospod, — je začljučil Albert, — da stoji edinole Klavdina Lerus na poti...

— Ne, ne, — je vzklknil stari grof, — našel bom pot iz zatega.

Trdrovratni stari gospod se ni hotel ukloniti temu argumentu, kojega jasnost sama ga je slepila. Ponos njegove krvi je paraliziral v njem njegov drugič zdrav razum. Priznati samega sebe premaganim se mu je zdelo preveč ponizevalno in nevredno njega. Ni se spominjal, da je kedaj tekom svoje dolge karijere zadel na kak nepremagljiv odpor ali na kako absolutno oviro.

On je bil nekoliko podoben enim Herkulom, ki niso nikdar doživeljali moči ter vsled tega domnevajo, da lahko prestavljajo, gore, če bi hoteli.

V tem slučaju je bil Albert, ki je prekinil molk, ker se mu je zdel že preved dolg.

— Jaz vidim, gospod, — je reklo, — da se bojite predvsem javnosti te žalostne zadeve Možnost škandala vas dela obupnim. Če se ne udamo, bo kraljal strašen. Če bo jutri uvedena preiskava proti nam, bodo v teku štirih dni govorili o tem po celi Evropi. Listi bodo priobčili dejstva v spremstvu Bog ve kakšnih komentarjev. Naše imenje se bo pojavilo v vseh listih zveta, brez ozira na to, kako bo izpadel proces. To bi se še preneslo, če bi bila midva prepričana o uspehu. Kaj pa, če propadca, — kar je lahko mogoče? Le pomislite na sramoto, kateri bo izpostavljen naše ime.

— Jaz mislim, — je reklo stari grof, — da nimate niti ljubezni, niti resštka do mene, če govorite na tak način.

— Moja dolžnost je, gospod, opozoriti vas na zla, ki vam prejijo in katerim se še vedno lahko izognete. Noel Gerdy je vaš legitimni sin. Priznajte ga in sprejmite ga. Izpremembe lahko završimo zelo hitro. Lahko je pojasniti celo zadevo z napako od strani nekega drugega, recimo Klavdine Lerus. Ker bi vse prizadete stranke soglašale, bi ne pričelo do nikakih zadrug. Novi grof de Commarin bi lahko odšel iz Pariza ter potoval po svetu skozi štiri ali pet let.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA

5. JULIJA 1908

INKPORIRANA

27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PRKOC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 22, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANZ SKRABEC, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnik: ROBERT ROBLECK, St. 5, Pueblo, Colo.
Glavni vlagatelj: JOSIP VIDETIČ, 4486, Logan St., Denver, Colo.
Zavrnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Chestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 817 East C. St.
MIHAEL KAPSCH, 500 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVIĆ, 4717 Grant St., Denver, Colo.

PODKLJUČNI ODBOR:

Predsednik: ANTOINE KOČLEVAR, 1202 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCMAN, 1263 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZLJUŠTEVALNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYD, RR. 2, Cox 182, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 667, Johnston City, Ill.
PETER GESEHLL, 4465 Wash. St., Denver, Colo.

VEZOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortland Street, New York, N. Y.
Vse doverne naklade in vse uradne stvari se podljužijo na gl. najnika, pritožec na predsednika gl. nadzornega odbora, prepričan nadzor pa na predsednika glavnega poročnega odbora.

Iz urada glavnega tajnika Z. S. Z.

Tempotom uradno naznam gledo otroškega oddelka in sicer sledete: Vsaki otrok mora biti pregledan z zdravnika pri krajevnem društvu, ker to postava države Colorada zahteva.

Prošnje za mladčinski oddelki sem razposlal na vsa podrejena društva Z. S. Z. Ako jih kdo društvo še ni sprejelo, naj mi naznam, na kar bom takoj poslal.

Apeliram na vas cenjeni člani in članice Z. S. Z., dajte zavarovati svoje otroke v organizacijo, kamor spadate. Naredili boste dvojno dobro delo, inači boste namreč otroke zavarovane za slučaj smrti in pripeljali jih tudi v donačo organizacijo, kamor vi spadate. Ko otrok doraste do starosti 16 let, se ga spremite kot starostnega člana in ima iste pravice kakor drugi člani(e) v odraslem oddelku.

Toraj ne odlajte! Storite to takoj. Obvestite tajnika vašega društva, da hočete dati zavarovati otroke v Zapadno Slovansko Zvezzo. To je vas vseh dolžnost in potreba.

Mladina je naša, naša podlaga k bodočemu napredku organizacije.

Toraj na delo in to takoj, da nas bo čim več in da se boderemo tu in izkazali, da napredujemo z mladinskim oddelkom.

Tajnike prosim, ako le mogoče dobe in vpišejo, kar največ otrok in jih dajo v pregled zdravniku, na kar izpolnijo prošnjo ter takoj posljejo v glavni urad.

Pomniti je treba, da moramo imeti 500 takih prošenj oziroma otrok in potem takoj začnemo z poslovanjem.

Pri taki organizaciji kot je Z. S. Z., bi se moglo hitro zgoditi, kajti imamo veliko članov v starostenem oddelku.

Pozivljam tudi rojake po naselbinah, kjer so društva spojena z Z. S. Z., da naj pristopijo, ker organizacija je na dobrini podlagi in boste v slučaju nesreče deležni vseh dobrot kateri deli Z. S. Z. svojim članom in članicam. Kjer pa ni še društva, spadajočega pod okrilje Z. S. Z., naj si ga vstanovite ter ga priklopite.

Za podrobnosti se je obrniti na glavnega tajnika, kateri bo pošljal vse potrebitne informacije in liste. Dalje hočem nekolič pogovoriti glede oporok.

Dosti je članov, kateri se zato dosti ne brigajo, v slučaju smrti pa pridejo večkrat v neprilike. Tako na pr. je član samec ostavil smrtnino na svoje starši ali brate ali sestro. Po tem se je pa oženil in oporoka je še zmiraj kakor je to naredil ob času pristopa. V tem oziru se mi nikakor ne vidi prav, kajti ženska njegova je prvi deček za njim, in iz tega razloga bi se moralno paziti, da se v takih slučajih oporoka premeni: na ženo, otroke itd.

Prosim, da se to vsestrelsko vpoštva. S tem se bo dosti nepotreben stroškov in sitnosti prihranilo.

Toliko naj bo za danes.

Z bratskim pozdravom

Frank Škrabec, gl. tajnik.

Med tem časom bi bilo vse pozabljeno. Nikdo bi se več ne spominjal cele zadeve.

Stari grof ga pa ni poslušal. Zatopljen je bil v svoje lastne misli.

Mesto da se bojimo, grof, — je vzklknil končno, — sklenešmo lahko kompromis. Mogoče lahko kupimo ta pisma. Kaj hoče pravzaprav ta mladi človek? Bogastvo in pozicijo? Dal mu bom obljed. Napravil ga bom tako bogatim kot bo hoče. Dal mu bom en milijon če trebuje tudi dva, tri milijone, polovico vsega, kar imam. Z dejanjem, s tako ogromnim dejanjem...

(Dalje prihodnjic.)

ZASTAVE
Bogatstvo in vse društvene potrebljnine.
Garantrično delo in blago. Izdelanje po zanesljivih cenah vse rojake.

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

ADVERTISEMENTS.

V odgovor.

Ponovno naznamo vsem rojakom in rojakinjam, da prave Elgin garantirane modike in časnike ure čisto krate pravice, verifico, pravljivo in vse drugo zlatino ter demante; dalje prave glasne svetovne COLUMBIA GRA-MOPONE in SLOVENSKIE FLOŠČE prodaja in raspoložila po celih Amerikah znači Vam slovenski večletni trgovce s zlatino.

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Pljite mi po cenik, pošljite ga Vam brezplačno.

V staro domovino

S posredovanjem trdke Frank Sakser State Bank so odpotovali v staro domovino:

S parnikom La Lorraine

1. oktobra:

Jakob Štamol iz Irvington, N. J., v Braslovče.

S parnikom George Washington

4. oktobra:

Franjo Malnar iz St. Marys, Pa. v Čabar.

S parnikom Paris

5. oktobra:

Rok Geci z družino iz Chisholm, Minn., v Delnici.

S parnikom Pariz